

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף צט עמוד ב

- א** מאיזו שעה אסור לאכול בערב שבת או יום טוב ?
- ב** מאיזו שעה אסור לאכול בערב פסח, ומדוע ?
- ג** האם עני המתפרנס מן הצדקה חייב בארבע כוסות ובהסבה ?
- ד** כנגד מה תקנו ארבעת הכוסות ?

- א** ר' יהודה: מחצי שעה קודם זמן מנחה קטנה, דהיינו מסוף שעה תשיעית.
[ונדחו דברי רב פפא שאסור רק מזמן מנחה קטנה, מתשע שעות ומחצה].
כדי שיהא קידוש וסעודת שבת חביבים עליו, ולא שתאכל על השובע.
ר' יוסי: מותר להתחיל בסעודה ולאכול עד שתחשך. וכן הלכה.
- ב** הזמן: מסוף שעה תשיעית, דהיינו חצי שעה קודם זמן מנחה קטנה.
וגם ר' יוסי מודה בזה, משום חובת מצה בלילה הראשון.
הטעם: משום הידור מצוה, כדי שיאכל מצה של מצוה לתיאבון.
- ג** ארבע כוסות: חייב. ואפילו עני שאין לו מזון שתי סעודות, ורשאי ליטול מן התמחוי.
ולא יפחתו לו גבאי הצדקה מארבע כוסות של יין.
לא נתנו לו, חייב למכור את לבושו, או ללוות, או ישכיר את
עצמו כדי לקנות יין לארבע כוסות.
הסבה: חייב להסב כדרך בני חורין במטה ועל השלחן, זכר לחירות.
- ד** כנגד ארבע לשונות של גאולה: והוצאתי, והצלתי, ולקחתי, וגאלתי.